

تولیدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۲۱۳-۲۰۱

پوشش کل ژنوم هشت نژاد گاو بومی ایران برای شناسایی نشانه‌های انتخاب

نادر فروغ عامری^{۱*}، مسعود اسدی فوزی^۲، علی اسمعیلی‌زاده کشکوئیه^۳

۱. دانشجوی دکتری، گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

۲. دانشیار، گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

۳. استاد، گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۲/۲۹

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۸/۰۶

چکیده

در تحقیق حاضر، قسمت‌هایی از ژنوم گاوهای بومی ایران که شواهدی از انتخاب برای جهش‌های مختلف را نشان می‌دهند، شناسایی شد. بدین منظور از داده‌های ۷۷۷۹۶۲ نشانگر چندشکلی تک‌نوکلئوتید پراکنده در سرتاسر ژنوم و ۹۰ حیوان از هشت نژاد گاو بومی ایران (سرابی، کرمانی، سیستانی، نجدی، کردی، تالشی، پارس و مازندرانی) برای شناسایی نشانه‌های انتخاب استفاده شد. بررسی تعایز جمعیتی با استفاده از روش شاخص تثبیت (F_{st}) تصحیح شده برای اندازه نمونه (θ) نشان داد که در چندین مکان ژنی شواهدی از انتخاب در این هشت نژاد وجود دارد. در طول ۳۰ کروموزوم گاو، تعداد هفت ناحیه ژنومی شناسایی شد که نشانه‌های انتخاب در آن‌ها وجود داشت. این نواحی بر روی کروموزوم‌های یک، دو، هفت، هشت، ۱۲، ۱۳ و X واقع بودند. بررسی ژن‌ها و QTL های پیشین گزارش شده در مکان‌هایی از ژنوم گاو که تحت تأثیر انتخاب بوده‌اند، نشان داد که این مکان‌ها با ژن‌ها و QTL های صفات مهم اقتصادی نظیر صفات مرتبط با تولید و اجزای شیر، وزن بدن، مقاومت به سرما و صفات تولیدمثل مرتبط هستند. نتایج تحقیق حاضر، اطلاعات مفیدی از وجود تنوع ژنتیکی و نشانه‌های انتخاب در گاوهای بومی ایران فراهم کرد.

کلیدواژه‌ها: تفرق جمعیت، شاخص تثبیت، کاوش ژنومیک، گاو بومی ایران، نشانه انتخاب.

توليدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۲۲۳-۲۱۵

بررسی اقتصادی پرورش مرغ تخمگذار در استان تهران

سیامک مشایخی^{۱*}، داود حسنیو^۲، مجید افشار^۳، مهرداد نفیسی^۴

۱. استادیار، بخش اقتصادی و اجتماعی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان تهران، ورامین، ایران

۲. کارشناس ارشد علمی دامی، شرکت پشتیبانی امور دام کشور، تهران، ایران

۳. مربی، بخش علوم دامی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان تهران، ورامین، ایران

۴. مربی، بخش علوم دامی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان تهران، ورامین، ایران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۲/۱۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۷/۰۷

چکیده

این تحقیق به منظور بررسی اقتصادی واحدهای پرورش مرغ تخمگذار در استان تهران انجام پذیرفت. داده‌ها از طریق تکمیل پرسشنامه با مصاحبه حضوری از تعداد ۴۱ واحد مرغ تخمگذار که به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی شده در سال ۱۳۹۲ انتخاب شده بودند، جمع‌آوری شد. از بین انواع توابع تولید، تابع تولید کاب-داگلاس، انتخاب و ضرایب آن تخمین زده شد و تولید متوسط، تولید نهایی و نسبت ارزش تولید نهایی به قیمت نهاده‌ها و کشش تولید نهاده‌ها برآورد شد. نتایج نشان داد که بیش از ۸۷ درصد هزینه تولید تخم مرغ مربوط به هزینه دان و پولت بود. کشش تولید تمامی نهاده‌های مورد مطالعه شامل دان مصرفی، پولت و نیروی کار، مثبت و کمتر از یک بود که نشان می‌دهد تولیدکنندگان، این نهاده‌ها را به صورت اقتصادی استفاده می‌کردند. تولید متوسط نهاده‌های دان و پولت به ترتیب ۰/۴۹ و ۱۸/۵ بود. بر این اساس به طور متوسط، به ازای یک کیلوگرم دان میزان ۰/۴۹ کیلوگرم تخم مرغ و به ازای یک قطعه پولت، میزان ۱۸/۵ کیلوگرم تخم مرغ در مرغداری‌های مورد مطالعه تولید شد. با توجه به نتایج حاصل، دان مصرفی و پولت، مهمترین نهاده‌های مؤثر بر تولید تخم مرغ در استان تهران می‌باشند. ضمناً با توجه به قیمت نهاده‌های خریداری شده و قیمت تخم مرغ فروخته شده نیز تولیدکنندگان با در نظر گرفتن معیار نسبت ارزش تولید نهایی به قیمت نهاده‌ها در مصرف نهاده‌ها به صورت اقتصادی و کارا عمل می‌نمایند.

کلیدواژه‌ها: تابع تولید، کاب-داگلاس، کشش تولید، نهاده، هزینه تولید

توليدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۲۳۴-۲۲۵

تأثیر مقدار یونجه خشک و جایگزینی دانه ذرت با سایر غلات در خوراک آغازین بر عملکرد گوساله‌های هلشتاین قبل و پس از شیرگیری - فراتحلیل

مهدی میرزائی^۱، علی صادقی سفیدمزیگی^۲، محمد خورش^۳، غلامرضا قربانی^۴ و پیروز شاکری^{۵*}

۱. استادیار گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه اراک

۲. استادیار گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه صنعتی اصفهان

۳. دانشیار گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه صنعتی اصفهان

۴. استاد گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه صنعتی اصفهان

۵. استادیار پژوهشی بخش تحقیقات علوم دامی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی استان کرمان

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۳/۱۱/۱۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۱۲/۰۳

چکیده

این تحقیق با هدف بررسی تأثیر سطح یونجه خشک و جایگزینی دانه ذرت با سایر غلات در خوراک آغازین بر مصرف خوراک روزانه، افزایش وزن و بازده خوراک در گوساله‌های قبل و پس از شیرگیری انجام گرفت. بدین منظور، از نتایج پنج مطالعه به روش فراتحلیل مبتنی بر داده‌های انفرادی استفاده شد. سطح تغذیه یونجه خشک تأثیری بر مصرف خوراک آغازین و میانگین افزایش وزن روزانه قبل از شیرگیری نداشت. مصرف خوراک آغازین در دوره بعد از شیرگیری و کل دوره با تغذیه یونجه خشک (به ترتیب $P = 0/07$ و $P = 0/09$) تمایل به افزایش داشت. همچنین تغذیه یونجه خشک میانگین افزایش وزن روزانه در دوره بعد از شیرگیری و کل دوره را در مقایسه با گروه شاهد افزایش داد. مصرف خوراک آغازین و میانگین افزایش وزن روزانه به صورت منحنی درجه دوم تحت تأثیر سطح علوفه قرار گرفتند. با تغذیه یونجه خشک در دوره قبل از شیرگیری، بازده خوراک تمایل به کاهش داشت ($P = 0/06$)، اما در دوره بعد از شیرگیری و کل دوره اختلافی با گروه کنترل نداشت. با جایگزینی بخشی از ذرت خوراک آغازین با دیگر غلات، مصرف خوراک آغازین افزایش ($P < 0/01$) و بازده خوراک کاهش ($P < 0/01$) یافت. براساس نتایج حاصل، استفاده از یونجه خشک به مقدار ۷/۵ درصد کل خوراک آغازین، عملکرد گوساله‌ها را در دوره بعد از شیرگیری بهبود می‌بخشد. همچنین، می‌توان تا ۵۰ درصد ذرت در خوراک آغازین را بدون تأثیر منفی بر عملکرد گوساله‌های نوزاد، با سایر غلات جایگزین کرد.

کلیدواژه‌ها: خوراک آغازین، دانه ذرت، عملکرد گوساله، فراتحلیل، یونجه خشک

تولیدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۲۴۸-۲۳۵

تأثیرات عمل‌آوری با پرتو گاما، هیدروکسید سدیم، و اکسید کلسیم بر فراسنجه‌های تولید گاز و گوارش‌پذیری کاه سویا

آیناز اصلانیان^{۱*}، فرزاد قنبری^۲، جواد بیات‌کوهسار^۳، بهروز کریمی‌شهرکی^۳

۱. کارشناس ارشد گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه گنبد کاووس، گنبد کاووس، ایران

۲. استادیار گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه گنبد کاووس، گنبد کاووس، ایران

۳. کارشناس، مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران، کرج، ایران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۱/۱۷

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۵/۰۷

چکیده

این پژوهش به منظور بررسی تأثیر تیمارهای پرتو گاما (۱۰۰ و ۱۵۰ کیلوگری)، هیدروکسید سدیم (۵۰ گرم در کیلوگرم) و اکسید کلسیم (۱۶۰ گرم در کیلوگرم) بر فراسنجه‌های تولید گاز و گوارش‌پذیری کاه سویا در شرایط برون‌تنی انجام شد. تمامی تیمارها، به جز پرتو گاما (۱۰۰ و ۱۵۰ کیلوگری)، تا چهار ساعت بعد از انکوباسیون تولید گاز نداشتند و دارای فاز تأخیر بودند. از زمان هشت ساعت انکوباسیون تا ۹۶ ساعت، بیش‌ترین تولید گاز در تیمارهای هیدروکسید سدیم + پرتو گاما (۱۰۰ و ۱۵۰ کیلوگری) مشاهده شد ($P < 0/05$). عمل‌آوری تأثیری بر نرخ تولد گاز نداشت، اما پتانسیل تولید گاز (b) را افزایش داد ($P < 0/05$). بیش‌ترین مقدار بخش b مربوط به تیمارهای هیدروکسید سدیم + پرتو گاما (۱۰۰ و ۱۵۰ کیلوگری) بود. گوارش‌پذیری ماده آلی، انرژی قابل متابولیسم، انرژی خالص و اسیدهای چرب کوتاه‌زنجیر تحت تأثیر عمل‌آوری افزایش یافتند ($P < 0/05$). بیش‌ترین افزایش در تیمارهای هیدروکسید سدیم + پرتو گاما (۱۰۰ و ۱۵۰ کیلوگری) مشاهده شد. گوارش‌پذیری برون‌تنی ماده خشک و ماده آلی توسط پرتو گاما، هیدروکسید سدیم، و استفاده توأم از آن‌ها افزایش یافت ($P < 0/05$), اما اکسید کلسیم بر این صفات معنی‌دار نبود. به جز سطوح ۱۰۰ و ۱۵۰ کیلوگری پرتو گاما، سایر تیمارها باعث کاهش نیتروژن آمونیاکی شدند ($P < 0/05$). تولید توده میکروبی در پایان ۲۴ ساعت انکوباسیون، توسط تیمارهای اکسید کلسیم و اکسید کلسیم + پرتو گاما (۱۰۰ و ۱۵۰ کیلوگری) کاهش یافت ($P < 0/05$). براساس نتایج پژوهش حاضر، ارزش تغذیه‌ای کاه سویا با تیمارهای پرتو گاما و هیدروکسید سدیم افزایش می‌یابد.

کلیدواژه‌ها: اکسید کلسیم، پرتو گاما، تولید گاز، کاه سویا، گوارش‌پذیری، هیدروکسید سدیم.

توليدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۲۶۰-۲۴۹

بررسی فرآوری دانه جو با اسیدلاکتیک و اسیدسیتریک بر عملکرد و رفتار تغذیه‌ای گاوهای هلشتاین

ایوب لکی^۱، مهدی دهقان بنادکی^{۲*}، ابوالفضل زالی^۳، مهدی گنج خانلو^۴، کامران رضایزدی^۵

۱. دانشجوی دکتری گروه مهندسی علوم دام، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران

۲. دانشیار گروه مهندسی علوم دام، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران

۳. دانشیار گروه مهندسی علوم دام، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران

۴. دانشیار گروه مهندسی علوم دام، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران

۵. دانشیار گروه مهندسی علوم دام، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۲/۱۶

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۹/۰۷

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی اثر تغذیه دانه جو خیسانده شده با اسیدلاکتیک و اسیدسیتریک بر ماده خشک مصرفی، رفتار تغذیه‌ای، قابلیت هضم ظاهری مواد مغذی، pH شکمبه و تولید شیر بود. بدین منظور، از هشت راس گاو هلشتاین زایش دوم در اوایل شیردهی در قالب طرح مربع لاتین تکرار شده ۴ × ۴ استفاده شد. جیره‌های آزمایشی شامل ۱: جیره پایه محتوی جو غلطک‌زده خشک، ۲: جیره پایه محتوی جو غلطک‌زده و خیسانده شده در آب، ۳: جیره پایه محتوی جو غلطک‌زده و خیسانده شده در آب حاوی ۰/۷۵ درصد اسیدلاکتیک و ۴: جیره پایه محتوی جو غلطک‌زده و خیسانده شده با یک درصد اسیدسیتریک به مدت ۲۴ ساعت بود. نتایج نشان داد که ماده خشک مصرفی، رفتار تغذیه‌ای و قابلیت هضم ظاهری مواد مغذی تفاوت معنی‌دار بین تیمارها نداشت. pH شکمبه در تیمار اسیدلاکتیک و اسیدسیتریک در شش ساعت پس از مصرف خوراک بیشتر بود ($P < 0/05$). pH و اسکور مدفوع تحت تأثیر نوع فرآوری جو قرار نگرفت. تولید شیر و شیر تصحیح شده براساس چربی تحت تأثیر تیمارها قرار نگرفت، درحالی‌که درصد پروتئین و درصد مواد جامد بدون چربی در تیمار اسیدسیتریک به‌طور معنی‌داری بیشتر از سایر تیمارها بود ($P < 0/05$). سایر ترکیبات شیر تحت تأثیر نوع فرآوری جو قرار نگرفت. درنهایت فرآوری دانه جو با اسیدلاکتیک و اسیدسیتریک باعث افزایش pH شکمبه شش ساعت پس از مصرف خوراک شد، اما سایر صفات همانند تولید شیر و ترکیبات آن، قابلیت هضم ظاهری مواد مغذی و رفتار تغذیه‌ای گاوها تحت تأثیر نوع فرآوری جو قرار نگرفت.

کلیدواژه‌ها: اسیدسیتریک، اسیدلاکتیک، تولید شیر، قابلیت هضم

تولیدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۲۶۱-۲۷۲

تأثیر روش‌های مختلف تولک‌بری بر عملکرد و خصوصیات کیفی تخم‌مرغ در مرغان تخم‌گذار

زینب مرادپور^۱، سمیه سالاری^{۲*}، محمدرضا قربانی^۳، محسن ساری^۳

۱. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان

۲. استادیار گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان

۳. دانشیار گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۱/۲۹

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۶/۳۰

چکیده

این آزمایش با هدف ارزیابی اثر روش‌های مختلف تولک‌بری بر خصوصیات کمی و کیفی تخم‌مرغ مرغان تخم‌گذار با استفاده از ۱۸۰ قطعه مرغ تخم‌گذار تجاری سویه‌های لاین در سن ۵۲ هفتگی در قالب طرح کاملاً تصادفی با شش تیمار و پنج تکرار به مدت ۹۰ روز انجام شد. تیمارهای مورد استفاده شامل: ۱ - گروه محروم از خوراک، ۲ - گروه تغذیه شده با ۵۰ درصد پودر یونجه و ۵۰ درصد جیره تخم‌گذاری، ۳ - گروه تغذیه شده با ۷۵ درصد پودر یونجه و ۲۵ درصد جیره تخم‌گذاری، ۴ - گروه تغذیه شده با ۱۰۰ درصد پودر یونجه، ۵ - گروه تغذیه شده با دانه کامل جو و ۶ - گروه تغذیه شده با جیره حاوی اکسید روی بودند که به مدت ۱۰ روز اعمال شد. بیشترین درصد کاهش وزن مربوط به تیمارهای حذف خوراک و اکسید روی بودند ($P < 0/05$). تولید تیمار حاوی ۵۰ درصد پودر یونجه دیرتر از سایر تیمارها قطع شده و زودتر به ۵۰ درصد تولید رسید ($P < 0/05$). تیمار دانه کامل جو و ۱۰۰ درصد پودر یونجه درصد تولید و ضریب تبدیل خوراک بهتری نسبت به تیمار حذف خوراک داشتند ($P < 0/05$). میانگین وزن تخم‌مرغ در تیمار حذف خوراک و شاخص رنگ زرده در تیمارهای حذف خوراک و دانه کامل جو بالاتر از سایر تیمارها بود ($P < 0/05$). درصد پوسته تخم‌مرغ در تیمارهای دانه کامل جو و حاوی اکسید روی بالاتر از تیمار حاوی ۵۰ درصد پودر یونجه بود ($P < 0/05$). بنابراین باتوجه به بهبود فراسنجه‌های عملکردی پس از تولک، استفاده از دانه کامل جو و نیز ۱۰۰ درصد پودر یونجه جهت تولک‌بری توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها: اکسید روی، پودر یونجه، دانه کامل جو، رنگ زرده، کاهش وزن بدن

توليدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۲۸۶-۲۷۳

اثرات استفاده از سطوح مختلف کافور بر عملکرد و غلظت سرمی هورمون‌های تیروئیدی و تستوسترون در بلدرچین ژاپنی

اصغر صداقت^۱، محمدمیر کریمی ترشیزی^{۲*}، و شعبان رحیمی^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم طیور، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۲. دانشیار گروه علوم طیور، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۳. استاد گروه علوم طیور، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۶/۱۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۱۱/۰۵

چکیده

تأثیر سطوح مختلف کافور بر عملکرد، وزن اندام‌های داخلی، هورمون‌های تیروئیدی و تستوسترون، جمعیت باکتریایی روده و فساد اکسیداتیو گوشت با استفاده از تعداد ۲۰۰ قطعه بلدرچین، در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با پنج تیمار و چهار تکرار به مدت شش هفته بررسی شد. تیمارها شامل سطوح صفر، ۶۲/۵، ۱۲۵، ۲۵۰ و ۵۰۰ ppm کافور حل شده در روغن سویا بودند. در ۴۲ روزگی از بلدرچین‌ها خون‌گیری به عمل آمد و سپس کشتار شدند. اثر کافور بر وزن بدن، مصرف خوراک، ضریب تبدیل، وزن لاشه و اندام‌های درونی و غلظت هورمون‌های تیروئیدی معنی‌دار نبود. افزودن کافور به جیره سبب افزایش خطی هورمون تستوسترون در بلدرچین‌ها نر شد ($P < 0/05$). تغذیه جیره‌های حاوی کافور جمعیت باکتری‌های هوازی و کلی‌فرم‌های روده را کاهش و جمعیت باکتری‌های اسید لاکتیک و باکتری‌های اسپورزا را افزایش داد ($P < 0/05$). همچنین، با افزودن کافور به جیره در مقدار MDA گوشت نیز یک رفتار دوگانه مشاهده شد، به‌طوری‌که دوزهای ۶۲/۵، ۱۲۵ و ۲۵۰ ppm کافور سبب افزایش مقدار MDA گوشت گردید ($P < 0/05$). بنابراین، طبق نتایج حاصل به‌نظر می‌رسد داروی گیاهی کافور می‌تواند بر هورمون تستوسترون و کیفیت گوشت تأثیر مثبتی داشته باشد. از این‌رو پیشنهاد می‌شود که کافور جهت ارتقاء و بهبود عملکرد تولیدمثلی در نرها استفاده شود.

کلیدواژه‌ها: اکسیداسیون، بلدرچین ژاپنی، تستوسترون، عملکرد، کافور

توليدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۲۹۷-۲۸۷

اثر سطح استفاده از مولتی آنزیم‌های مختلف تجاری بر انرژی قابل سوخت و ساز و قابلیت هضم مواد مغذی گندم

فرشته جمیلی^۱، ابوالقاسم گلیان^{۲*}، حسن کرمانشاهی^۳، احمد حسن آبادی^۴ و حیدر زرقی^۴

۱. دانشجوی دکتری گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، پردیس بین‌الملل، دانشگاه فردوسی مشهد

۲. استاد گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

۳. استادیار گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۸/۱۳

تاریخ وصول مقاله: ۹۴/۰۴/۰۲

چکیده

این آزمایش به منظور بررسی اثر چهار نوع مولتی آنزیم تجاری و سطوح مختلف آن‌ها بر انرژی قابل سوخت‌وساز ظاهری تصحیح شده برای نیتروژن (AME_n) و قابلیت هضم چربی خام، پروتئین خام، ماده خشک و ماده آلی گندم با روش جمع‌آوری کل فضولات در جوجه‌های گوشتی انجام گرفت. تعداد ۱۳۵ قطعه جوجه خروس گوشتی سویه راس ۳۰۸ به ۴۵ قفس متابولیکی شامل نه تیمار، پنج تکرار و سه قطعه جوجه در هر تکرار اختصاص یافتند. جیره‌های آزمایشی به نحوی تنظیم شدند که گندم تنها منبع تأمین‌کننده انرژی باشد. با افزودن یک و دو برابر مقدار توصیه شده هر یک از چهار مولتی آنزیم تجاری به جیره پایه، هشت جیره آزمایشی دیگر تهیه شد. جوجه‌ها به دان و آب دسترسی آزاد داشتند و از ۲۳-۱۷ روزگی با جیره‌های آزمایشی تغذیه شدند. افزودن یک یا دو برابر مقادیر توصیه شده مولتی آنزیم‌های تجاری، باعث افزایش معنی‌دار AME_n و قابلیت هضم ظاهری چربی خام، پروتئین خام، ماده خشک و ماده آلی گندم شد ($P < 0.05$)، اما تفاوت معنی‌داری بین اثر نوع مولتی آنزیم‌ها و سطوح آن‌ها بر شاخص‌های فوق مشاهده نشد. نتایج تحقیق حاضر نشان داد که افزودن مولتی آنزیم‌های تجاری باعث بهبود انرژی قابل سوخت‌وساز ظاهری گندم فلات به میزان ۷۰ تا ۱۲۰ کیلوکالری در کیلوگرم می‌شود.

کلیدواژه‌ها: انرژی قابل سوخت‌وساز ظاهری، جوجه گوشتی، قابلیت هضم، گندم، مولتی آنزیم تجاری

توليدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۳۱۰-۲۹۹

تأثیر استفاده از زئولیت طبیعی و نانوزئولیت در جیره بر فلور میکروبی روده، خصوصیات استخوان درشتنی و عملکرد در جوجه‌های گوشتی

نسترن شاه‌ابراهیمی^۱، خلیل میرزاده^۲، مرتضی ممونی^۳، احمد طاطار^۴، محمد حجتی^۴

۱. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد فیزیولوژی دام، گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، ملاتانی، ایران

۲. استادیار گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، ملاتانی، ایران

۳. استاد گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، ملاتانی، ایران

۴. استادیار گروه علوم و صنایع غذایی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، ملاتانی، ایران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۳/۰۷/۱۹

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۲/۰۶

چکیده

تأثیر زئولیت طبیعی و نانوزئولیت بر عملکرد، فلور میکروبی روده، خصوصیات استخوان درشتنی و فراسنجه‌های خونی جوجه‌های گوشتی با استفاده از ۳۳۶ قطعه جوجه گوشتی نر سویه راس ۳۰۸ در قالب طرح کاملاً تصادفی با هفت تیمار، چهار تکرار و ۱۲ قطعه جوجه در هر تکرار بررسی شد. تیمارهای آزمایشی عبارت بودند از: جیره شاهد (فاقد هر نوع زئولیت)، جیره حاوی زئولیت طبیعی (۰/۵، یک و ۱/۵ درصد) و جیره حاوی نانوزئولیت (۰/۵، یک و ۱/۵ درصد). استفاده از سطوح یاد شده زئولیت و نانوزئولیت تأثیر معنی‌داری بر وزن سینه، ران‌ها، کبد، جربی محوطه بطنی، سنگدان و بازده لاشه نداشت. افزودن زئولیت و نانوزئولیت به جیره سبب کاهش معنی‌دار تعداد کل باکتری‌ها و باکتری اشریشیاکلی شد ($P < 0/05$). وزن، طول، حجم و چگالی استخوان درشتنی در حالت تازه و خشک و همچنین وزن خاکستر درشتنی تحت تأثیر جیره‌های آزمایشی قرار نگرفت. میزان فسفر، آلکالین فسفاتاز و آلانین آمینوترانسفراز سرم خون پرندگانی که در جیره خود نانوزئولیت دریافت کردند، بیشتر از پرندگان مربوط به تیمار شاهد بود ($P < 0/05$). داده‌ها نشان داد که افزودن نانوزئولیت به جیره غذایی جوجه‌های گوشتی، منجر به بهبود وضعیت فلور باکتریایی روده و افزایش فعالیت آنزیم‌های شاخص کبدی می‌شود.

کلیدواژه‌ها: آنزیم‌های کبدی، اشریشیاکلی، افزودنی، جوجه گوشتی، نانوزئولیت.

توليدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۳۲۱-۳۱۱

تأثیر تغذیه کنجاله پنبه‌دانه تخمیر شده بر عملکرد، خصوصیات لاشه و پروفایل چربی سرم خون جوجه‌های گوشتی

وحید جزی^{۱*}، فتح‌اله بلداجی^۲، بهروز دستار^۲، سید رضا هاشمی^۳، امین عشایری‌زاده^۴

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد گروه تغذیه دام، دانشکده علوم دامی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان - ایران

۲. استاد گروه تغذیه دام، دانشکده علوم دامی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان - ایران

۳. استادیار گروه فیزیولوژی دام، دانشکده علوم دامی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان - ایران

۴. دانشجوی دکتری گروه تغذیه دام، دانشکده علوم دامی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان - ایران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۴/۲۵

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۸/۲۳

چکیده

تأثیر تغذیه کنجاله پنبه‌دانه تخمیر شده بر عملکرد، خصوصیات لاشه و پروفایل چربی سرم خون با استفاده از ۳۰۰ قطعه جوجه گوشتی نر سویه راس ۳۰۸ در قالب طرح کاملاً تصادفی با پنج تیمار، پنج تکرار و با ۱۲ پرنده در هر تکرار بررسی شد. کنجاله پنبه‌دانه با کشت مخلوط مایع حاوی باسیلوس ساب‌تیلیس، آسپرژیلوس نایجر و آسپرژیلوس اوریزا به نسبت یک به ۱/۲ تخمیر شد. پس از هفت روز تخمیر، مقدار گوسیپول آزاد از ۵۸۴/۳۳ به ۶۸ میلی گرم در کیلوگرم کنجاله کاهش یافت. تیمارهای آزمایش شامل جایگزینی صفر، ۱۰ و ۲۰ درصد کنجاله پنبه‌دانه خام و یا تخمیری با کنجاله سویا در جیره غذایی بود. استفاده از کنجاله پنبه‌دانه تخمیری در مقایسه با کنجاله پنبه‌دانه خام در جیره سبب بهبود افزایش وزن و ضریب تبدیل خوراک در جوجه‌های گوشتی شد ($P < 0.05$). در ۲۱ و ۴۲ روزگی، افزایش وزن و ضریب تبدیل خوراک در پرندهای تغذیه شده با جیره‌های حاوی ۱۰ و ۲۰ درصد کنجاله پنبه‌دانه تخمیری اختلاف معنی‌داری با پرندهای تغذیه شده جیره شاهد نداشت. چربی محوطه بطني در جوجه‌هایی که با جیره حاوی کنجاله پنبه‌دانه تخمیری تغذیه شدند، از سایر پرندگان کمتر بود ($P < 0.05$). غلظت کلسترول و تری‌گلیسرید سرم خون در گروه‌های تغذیه شده با جیره‌های حاوی کنجاله پنبه‌دانه تخمیری به طور معنی‌داری کمتر از سایر گروه‌ها بود ($P < 0.05$). براساس نتایج حاصل، استفاده از کنجاله پنبه‌دانه تخمیری در مقایسه با کنجاله پنبه‌دانه خام عملکرد و سلامت جوجه‌های گوشتی را بهبود می‌بخشد.

کلیدواژه‌ها: باسیلوس ساب‌تیلیس، جوجه گوشتی، عملکرد، کنجاله پنبه‌دانه، گوسیپول آزاد

تولیدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۳۳۳-۳۳۴

تأثیر جیره‌های اسیدی شده با اسید کلریدریک و اسید بوتیریک بر عملکرد جوجه‌های گوشتی ماده

علی اکبر سالاری^۱، احمد حسن‌آبادی^{۲*}، حسن نصیری مقدم^۳، غلامعلی کلیدری^۴

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

۲. استاد، گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

۳. دانشیار، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۳/۲۲

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۸/۲۴

چکیده

به منظور بررسی تأثیر افزودن اسید کلریدریک و اسید بوتیریک به جیره بر عملکرد، شاخص‌های لاشه، جمعیت میکروبی و بافت شناسی روده کوچک، آزمایشی در قالب طرح کاملاً تصادفی با هفت تیمار و چهار تکرار ۱۰ قطعه ای انجام شد. در این آزمایش، از ۲۸۰ قطعه جوجه گوشتی یک‌روزه سویه راس ۳۰۸ (ماده) استفاده شد. تیمارهای آزمایشی شامل جیره‌های حاوی دو سطح اسید کلریدریک (۱/۵ و سه درصد)، دو سطح اسید بوتیریک (۰/۲ و ۰/۴ درصد) و دو سطح مخلوطی از آنها (۱/۵ + ۰/۴ و ۰/۲ + ۰/۴ درصد) به ترتیب اسید کلریدریک + اسید بوتیریک و یک تیمار شاهد (بدون افزودنی) بود. افزودن اسید کلریدریک و اسید بوتیریک به جیره بر میانگین وزن بدن در دوره رشد کاهش معنی‌داری را در مقایسه با گروه شاهد نشان داد ($P < 0/05$). اسیدهای افزوده شده به‌طور معنی‌داری باعث کاهش مصرف خوراک و افزایش ضریب تبدیل غذایی در دوره رشد نسبت به تیمار شاهد شدند ($P < 0/05$). اثر تیمارها بر شاخص‌های لاشه، جمعیت میکروبی و بافت‌شناسی روده جوجه‌های گوشتی در مقایسه با گروه شاهد معنی‌دار نبود. نتایج حاصل نشان داد که استفاده از اسید کلریدریک و اسید بوتیریک در جیره‌های غذایی در کل دوره پرورش تأثیر مثبتی بر عملکرد رشد، شاخص‌های لاشه و مورفولوژی روده کوچک جوجه‌های گوشتی ندارند.

کلیدواژه‌ها: اسید کلریدریک، اسید بوتیریک، بافت‌شناسی، جوجه گوشتی، شاخص لاشه، عملکرد

توليدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۳۳۵-۳۴۶

تأثیر استفاده از پودر پوست میوه انار در جیره‌های حاوی چربی بر عملکرد جوجه‌های گوشتی

محمد رضا رضوانی^{۱*}، شهرام رحیمی^۲، محمد دادپسند^۳

۱. استادیار، بخش علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز، ایران

۲. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد، بخش علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز، ایران

۳. دانشیار، بخش علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز، ایران

تاریخ وصول مقاله: ۹۳/۱۰/۳۰

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۴/۰۷/۲۲

چکیده

اثر آنتی اکسیدانی و ضد میکروبی پودر پوست میوه انار با استفاده از ۱۶۰ قطعه جوجه گوشتی ۱۱ روزه سویه راس ۳۰۸ در یک آزمایش فاکتوریل 2×2 با دو سطح پودر پوست میوه انار (صفر و دو درصد جیره) و دو سطح روغن سویا در جیره (صفر و شش درصد در دوره رشد و صفر و هشت درصد در دوره پایدانی)، در قالب طرح کاملاً تصادفی با چهار تکرار و ۱۰ پرنده در هر تکرار بررسی شد. پودر پوست میوه انار سبب بهبود تیتراژ آنتی‌بادی در ۳۹ روزگی، افزایش گوارش‌پذیری چربی و افزایش جمعیت باکتری تولیدکننده اسید لاکتیک و کاهش جمعیت باکتری اشریشیاکولای در روده کور و ایلئوم شد ($P \leq 0/05$). گوارش‌پذیری ماده خشک در جیره‌های حاوی روغن سویا کمتر بود و تغذیه این جیره‌ها موجب افزایش جمعیت باکتری‌های اسید لاکتیک و اشریشیاکولای در روده کور و ایلئوم شد ($P \leq 0/05$). براساس نتایج حاصل، افزودن پودر پوست میوه انار به جیره‌های دارای چربی در مقایسه با جیره کنترل، بدون تأثیر منفی بر عملکرد رشد، موجب بهبود فعالیت سیستم ایمنی، افزایش جمعیت باکتری‌های مفید و کاهش جمعیت باکتری‌های مضر دستگاه گوارش جوجه‌های گوشتی می‌شود.

کلیدواژه‌ها: پودر پوست میوه انار، تیتراژ آنتی‌بادی، چربی، عملکرد، فلور میکروبی، گوارش‌پذیری

توليدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۳۵۷-۳۴۷

بهبود قابلیت هضم سورگوم دانه‌ای با کاهش تانن و جیره‌نویسی به روش اسیدهای آمینه قابل هضم استاندارد شده در جیره جوجه‌های گوشتی

محمدرضا رضوانی^{۱*}، کریم هوشیار^۲

۱. استادیار، بخش علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز، ایران

۲. دانش آموخته کارشناسی ارشد، بخش علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز، ایران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۱/۰۹

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۸/۳۰

چکیده

این پژوهش به منظور بررسی روش فرآوری سورگوم دانه‌ای و روش جیره‌نویسی بر عملکرد و قابلیت هضم مواد مغذی با استفاده از ۳۲۰ قطعه جوجه گوشتی (هشت روزه) در یک آزمایش فاکتوریل $2 \times 2 \times 2$ با دو روش جیره‌نویسی (اسیدآمینه کل و قابل هضم)، فرآوری با پلی‌وینیل‌پیرولیدون (PVP، صفر و یک درصد) و اسید آلی (صفر و دو درصد مخلوط اسید استیک و اسید پروپیونیک با نسبت ۶۰ به ۴۰) در قالب طرح کاملاً تصادفی با هشت تیمار، چهار تکرار و ۱۰ پرنده در هر تکرار انجام شد. اثر اصلی استفاده از جیره‌نویسی به روش قابل هضم، افزودن اسید و PVP در دوره پایانی (۲۲ تا ۴۲ روزگی) و کل دوره (هشت تا ۴۲ روزگی) باعث بهبود ضریب تبدیل خوراک و افزایش وزن روزانه و اثر اصلی روش جیره‌نویسی قابل هضم و افزودن اسید سبب بهبود گوارش پذیری مواد مغذی شد ($P \leq 0.05$). اثر افزودن اسید و PVP سبب کاهش وزن پانکراس شد ($P \leq 0.05$). برهم‌کنش PVP، اسید و روش جیره‌نویسی در هیچ‌یک از دوره‌های پرورش بر ویژگی‌های عملکرد معنی‌دار نبود. براساس نتایج تحقیق حاضر، تنظیم جیره براساس اسیدهای آمینه قابل هضم هنگام استفاده از سورگوم دانه‌ای در جیره‌های جوجه‌های گوشتی، به دلیل عدم نیاز به هزینه‌های اضافی برای فرآوری سورگوم دانه‌ای و دارا بودن نتایج عملکردی مشابه با جیره‌های فرآوری شده قابل توصیه است.

کلیدواژه‌ها: اسید استیک، اسید پروپیونیک، پلی‌وینیل‌پیرولیدون، تانن، عملکرد، لاشه

توليدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۳۶۶-۳۵۹

تأثیر سطوح مختلف زیلیاترول هیدروکلراید در سه هفته پایانی دوره پرورش بر عملکرد رشد بلدرچین ژاپنی

مولا محمدی آرخلو^۱، آرمین توحیدی^{۲*}، حسین مروج^۳، احمد زارع شحنه^۳

۱. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد علوم دامی گرایش فیزیولوژی دام، گروه علوم دامی، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

۲. دانشیار گروه علوم دامی، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

۳. استاد گروه علوم دامی، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۱/۲۶

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۹/۰۳

چکیده

این پژوهش به منظور ارزیابی تأثیر زیلیاترول هیدروکلراید بر عملکرد رشد، ترکیب لاشه و برخی فراسنجه‌های خونی با استفاده از ۱۲۸ جوجه بلدرچین نر ۲۶ روزه در قالب طرح کاملاً تصادفی با چهار تیمار، چهار تکرار و هشت پرنده در هر تکرار انجام شد. پرنده‌ها تا ۴۷ روزگی با جیره‌های حاوی سطوح صفر، ۰/۲، ۰/۲۲۵ و ۰/۲۵ (میلی‌گرم بر کیلوگرم وزن زنده) زیلیاترول هیدروکلراید تغذیه شدند. در ۵۰ روزگی، دو پرنده به ازای هر تکرار برای تفکیک و آنالیز شیمیایی لاشه پس از سه روز عدم مصرف زیلیاترول کشتار شدند. زیلیاترول هیدروکلراید سبب بهبود ضریب تبدیل بلدرچین‌ها شد ($P < 0.05$)، ولی بر خوراک مصرفی و افزایش وزن آنها تأثیری نداشت. همچنین، زیلیاترول هیدروکلراید باعث افزایش غلظت گلوکز و تری‌گلیسیرید پلاسما در مقایسه با گروه شاهد شد ($P < 0.05$). استفاده از زیلیاترول در جیره اثری بر ترکیب شیمیایی لاشه (پروتئین خام، چربی و کلسترول)، بازده لاشه و وزن نسبی ران و ساق، سینه، کبد و چربی حفره بطنی نداشت. به‌طورکلی، می‌توان نتیجه گرفت که زیلیاترول هیدروکلراید ضریب تبدیل را در بلدرچین‌های ژاپنی نر بهبود می‌دهد.

کلیدواژه‌ها: بتا‌آگونیست، پرنده، فراسنجه خون، عملکرد رشد، کیفیت لاشه

تولیدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۳۶۷-۳۷۵

بررسی تأثیر مصرف لسیتین سویا در رقیق‌کننده تریس بر کیفیت و ماندگاری اسپرم قوچ

معصومه منطقی^{۱*}، مرتضی ممونی^۲، صالح طباطبائی وکیلی^۳، جمال فیاضی^۴، خلیل میرزاده^۴

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد فیزیولوژی دام، گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، اهواز - ایران

۲. استاد گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، اهواز - ایران

۳. دانشیار گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، اهواز - ایران

۴. استادیار گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، اهواز - ایران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۳/۲۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۹/۲۴

چکیده

تأثیر استفاده از مقادیر مختلف لسیتین سویا به جای زرده تخم مرغ برای محافظت از اسپرماتوزوئید قوچ در زمان یک ساعت پس از اسپرم‌گیری و نیز ۲۴ و ۴۸ ساعت پس از ذخیره کردن منی در پنج درجه سانتی‌گراد بررسی شد. از ۱۰ رأس قوچ با سن دو تا سه سال و میانگین وزن (64 ± 4) کیلوگرم، هفته‌ای یک بار به مدت هشت هفته اسپرم‌گیری شد. نمونه‌ها مخلوط و به چهار قسمت مساوی تقسیم شد. هر قسمت با یکی از رقیق‌کننده‌های پایه تریس و چهار تیمار حاوی ۰/۵، یک و ۱/۵ درصد لسیتین سویا و ۱۴ درصد زرده تخم مرغ رقیق شده و درصد تحرک، زنده‌مانی، ناهنجاری‌های مورفولوژیکی و سلامت غشای اسپرم و نیز pH منی در آنها تعیین شد. نتایج نشان داد که میزان تحرک و زنده‌مانی اسپرم در زمان اول در تیمار ۱/۵ درصد لسیتین سویا بهتر بود ($P < 0/05$). در زمان ۴۸ ساعت پس از ذخیره کردن در تیمارهای یک و ۱/۵ درصد لسیتین سویا زنده‌مانی اسپرم در مقایسه با زرده تخم مرغ بهتر بود ($P < 0/05$). به طور کلی، لسیتین سویا یک جایگزین مناسب برای زرده تخم مرغ بوده و موجب بهبود کیفیت مایع منی در زمان‌های مورد مطالعه می‌شود. باتوجه به محدودیت‌های موجود در استفاده از زرده تخم مرغ به عنوان یک منبع حیوانی در رقیق‌کننده قوچ، استفاده از لسیتین سویا به عنوان یک منبع گیاهی پیشنهاد می‌شود.

کلیدواژه‌ها: رقیق‌کننده منی، زنده‌مانی اسپرماتوزوئید، کیفیت اسپرم، لسیتین، ناهنجاری‌های مورفولوژیکی

تولیدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۳۸۵-۳۷۷

اثر عصاره برگ زیتون بر ذخیره‌سازی منی خروس

سید مونس جلالی کوهی خیلی^۱، مهرداد محمدی^{۲*} و محمد روستایی علی‌مهر^۲

۱. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد، گروه علوم دامی، دانشکده علوم کشاورزی، دانشگاه گیلان، رشت - ایران

۲. دانشیار گروه علوم دامی، دانشکده علوم کشاورزی، دانشگاه گیلان، رشت - ایران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۵/۱۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۱۰/۱۹

چکیده

اثر آنتی‌اکسیدانی عصاره برگ زیتون بر تحرک، زنده‌مانی، سلامت غشای پلاسمایی اسپرم و میزان تولید مالون دی‌آلدئید با استفاده از ۱۲ قطعه خروس نژاد راس ۳۰۸ در سن ۳۰ هفتگی بررسی شد. نمونه‌های منی در پنج نوبت از خروس‌ها با روش مالش شکمی گرفته شد. در هر نوبت پس از ارزیابی اولیه اسپرم، نمونه‌ها تجمع و با رقیق‌کننده سکستون رقیق شدند. نمونه‌ها به پنج قسمت تقسیم و پس از افزودن مقادیر صفر (شاهد)، ۵۰، ۱۰۰، ۱۵۰ و ۲۰۰ میکروگرم در میلی‌لیتر عصاره برگ زیتون به هر قسمت، به مدت ۷۲ ساعت در دمای چهار درجه سلسیوس نگهداری شدند. صفات تحرک پیش‌رونده، زنده‌مانی و سلامت غشای پلاسمایی در زمان‌های صفر، ۲۴، ۴۸ و ۷۲ ساعت ذخیره‌سازی بررسی و میزان تولید مالون دی‌آلدئید در نمونه‌ها پس از ۴۸ ساعت ذخیره‌سازی اندازه‌گیری شد. اضافه نمودن ۱۰۰ میکروگرم عصاره برگ زیتون به منی میزان تولید مالون دی‌آلدئید را کاهش داد ($P < 0/05$). پس از ۴۸ و ۷۲ ساعت ذخیره‌سازی، تحرک پیش‌رونده، زنده‌مانی و سلامت غشای پلاسمایی اسپرم در نمونه‌هایی که ۱۰۰ میکروگرم عصاره برگ زیتون به آنها اضافه شده بود، بالاتر از گروه شاهد بود ($P < 0/05$). پس از ۷۲ ساعت ذخیره‌سازی، تحرک پیش‌رونده، زنده‌مانی و سلامت غشای پلاسمایی اسپرم در نمونه‌هایی که ۲۰۰ میکروگرم عصاره برگ زیتون به آنها اضافه شده بود، پایین‌تر از گروه شاهد بود ($P < 0/05$). براساس نتایج تحقیق حاضر، جهت ذخیره‌سازی اسپرم خروس در چهار درجه سلسیوس، افزودن ۱۰۰ میکروگرم عصاره برگ زیتون به رقیق‌کننده پیشنهاد می‌شود.

کلیدواژه‌ها: آنتی‌اکسیدان، اسپرم، خروس، زیتون، مالون دی‌آلدئید

تولیدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۳۹۵-۳۸۷

مقایسه فراسنجه‌های تولیدمثل و تولید در برنامه مدیریتی دو و سه بار زایش در مدت دو سال با استفاده از ملاتونین در میش

حامد کرمانی موخر^۱، سعید زین‌الدینی^{۲*}، آرمین توحیدی^۲، حمید کهرام^۲

۱. دانش‌آموخته دکتری گروه علوم دامی، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی کرج، دانشگاه تهران، کرج - ایران

۲. دانشیار گروه علوم دامی، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی کرج، دانشگاه تهران، کرج - ایران

۳. استادیار گروه علوم دامی، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی کرج، دانشگاه تهران، کرج - ایران

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۴/۰۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۸/۲۷

چکیده

هدف از انجام تحقیق حاضر، مقایسه فراسنجه‌های تولیدمثل و تولید در برنامه مدیریتی دو و سه بار زایش در مدت دو سال با استفاده از ملاتونین در ۱۰۰ راس میش نژاد ایران بلک بود. میش‌ها به صورت مساوی در دو گروه الف (دو بار زایش در دو سال با استفاده از رگولین) و گروه ب (دو بار زایش در دو سال بدون استفاده از رگولین) قرار داده شد. به منظور تحریک فحلی در جفت‌گیری اول و دوم گروه الف، ۴۵ روز قبل زیر پوست گوش میش‌ها ایمپلنت رگولین قرار داده شد. باتوجه به کاهش فاصله زایش در گروه الف، کلیه میش‌های این گروه دو هفته قبل از جفت‌گیری خشک شدند. جهت بهبود نرخ تخمک‌ریزی در دو گروه الف و ب، از فلاشینگ تغذیه‌ای و اثر قوچ استفاده شد. عملکرد فراسنجه‌های تولیدمثل و تولید شامل نرخ فحلی، تخمک‌ریزی، آبستنی، بره‌زایی و وزن بره‌ها در دو گروه در طول دو سال مورد مقایسه قرار گرفت. نتایج نشان داد که عملکرد فراسنجه‌های تولیدمثل در دوره اول جفت‌گیری گروه الف به صورت معنی‌داری بیشتر از دوره دوم و سوم است. نرخ تخمک‌ریزی، آبستنی، بره‌زایی و وزن بره‌ها گروه الف بیشتر از گروه ب بود. درمجموع نتایج مطالعه حاضر نشان داد که عملکرد فراسنجه‌های تولیدمثل و تولید در برنامه سه بار زایش در دو سال بر پایه ملاتونین بیشتر از دو بار زایش در دو سال بدون استفاده از ملاتونین می‌باشد.

کلیدواژه‌ها: ایمپلنت ملاتونین، چند بار زایش، نرخ بره‌زایی، وزن بره، میش

توليدات دامی

دوره ۱۸ ■ شماره ۲ ■ تابستان ۱۳۹۵

صفحه‌های ۳۹۷-۴۰۸

تأثیر آلبومین سرم گاوی (BSA) بر فراسنجه‌های جنبایی اسپرم و باروری خروس بومی

صالح طباطبائی وکیلی^{۱*}، مرتضی مموتی^۲

۱. دانشیار گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، اهواز، ایران

۲. استاد گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و صنایع غذایی، دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، اهواز، ایران

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۷/۱۰

تاریخ وصول مقاله: ۱۳۹۴/۰۱/۲۰

چکیده

هدف از انجام تحقیق حاضر، بررسی اثر آلبومین سرم گاوی (BSA) بر تحرک و باروری اسپرم خروس با استفاده از ۲۰ قطعه خروس و ۴۸ قطعه مرغ بومی بود. منی جمع‌آوری شده از خروس‌ها با هم مخلوط شدند. برای آزمایش اول، منی مخلوط پس از رقیق‌سازی به چهار قسمت تقسیم شد. تیمارها عبارت بودند از منی رقیق شده بدون BSA و دارای یک درصد BSA. در هر گروه، ارزیابی تحرک اسپرم طی ۳۰ دقیق پس از اسپرم‌گیری و ۲۴ ساعت پس از نگهداری منی در دمای چهار درجه سلسیوس انجام شد. ارزیابی فراسنجه-های تحرک اسپرم‌ها با روش کامپیوتری (کاسا) و میکروسکوپی (روش معمول) انجام گرفت. برای آزمایش دوم، مرغ‌ها به چهار گروه با ۱۲ قطعه مرغ در هر گروه تقسیم شدند و منی رقیق شده تازه بدون BSA و دارای یک درصد BSA و نیز منی رقیق ذخیره شده ۲۴ ساعته بدون BSA و حاوی یک درصد BSA را با تلقیح مصنوعی دریافت کردند. پس از انکوباسیون تخم‌مرغ‌ها، میزان تخم‌های بارور در هر تیمار ثبت شد. سطح یک درصد BSA تأثیری بر تحرک اسپرم و باروری آن در منی تازه نداشت، اما ۲۴ ساعت پس از نگهداری منی به حالت مایع، BSA باعث حفظ تحرک (۷۱/۵۰ در مقابل ۲۸/۶۲ درصد) و باروری (۶۱/۴۴ در مقابل ۳۴/۴۳ درصد) اسپرم‌ها شد ($P < 0/05$). براساس نتایج حاصل، افزودن BSA به منی رقیق شده، تحرک و باروری اسپرم خروس بومی را پس از ۲۴ ساعت نگهداری در دمای چهار درجه سلسیوس بهبود بخشید.

کلیدواژه‌ها: آلبومین سرم گاوی، باروری، تلقیح مصنوعی، تولیدمثل، خروس بومی